



Maastricht Regenboogstad! Een lokale aanpak

Als stadsbestuur werken we aan een saamhorige stad waarin alle inwoners zich thuis voelen. Daarvoor moeten we ons voortdurend blijven inzetten. Enerzijds is Maastricht een sociale en saamhorige stad, waar onze inwoners trots op zijn. Anderzijds leven er ook zorgen over groepen mensen die onvoldoende kunnen meedoen of zichzelf durven te zijn in de samenleving. Dat geldt ook voor de lhbt+ inwoners van Maastricht.

De afgelopen decennia denken we in Nederland positiever over homo- en biseksualiteit. Zeker in vergelijking met de opvattingen die spelen in andere Europese landen. Deze positieve trend heeft zich alleen in de afgelopen jaren niet verder doorgezet, laat onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zien. Zo ligt zichtbare intimiteit tussen personen van het gelijke geslacht nog erg gevoelig en is de acceptatie van transgender personen is minder groot dan die van homo- en biseksuelen¹.

De positie van de lhbt+ gemeenschap werd in 1993 versterkt door de invoering van de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB). Deze wet zorgt ervoor dat discriminatie van homoseksuelen strafbaar is. Maar de realiteit laat nog regelmatig zien dat sociale acceptatie van lhbt+ personen (lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender en intersekse personen) niet vanzelfsprekend is. Seksuele- en genderdiversiteit lijken steeds meer geaccepteerd, maar toch is er nog vaak sprake van schijntolerantie². Dit is merkbaar door de minder positieve signalen en (dagelijkse) ervaringen vanuit de lhbt+ gemeenschap. Dit heeft een (grote) invloed op de mentale gezondheid en de leefsituatie¹ van mensen.

¹ [Opvattingen Nederlanders over LHBT's positiever maar met kanttekeningen](#)

² *Regenbooggids voor gemeenten, gemeentelijk beleid voor lhbt+ personen; Movisie*



Doel en visie van de lokale aanpak

Wat willen we bereiken met de lokale aanpak?

Met de aanpak Maastricht Regenboogstad continueren en versterken we de ingezette koers van lokaal lhbti+ emancipatiebeleid. Door het versterken van de positie van lhbti+ inwoners in de stad draagt de aanpak bij aan de uitgangspunten van de Sociale Visie 2040; Maastricht, een gezonde en leefbare stad met een vitale en saamhorige samenleving. De aanpak behelst het verhogen van kennis en sociale acceptatie, het vergroten van een veiligheidsgevoel en het aanpakken van discriminatie en intimidatie van de lhbti+ gemeenschap.

Wat deden we al in Maastricht?

Maastricht is als koplopergemeente betrokken geweest bij het vormgeven van landelijk lhbti+ beleid. Dit beleid wordt sinds 2008 op lokaal niveau uitgevoerd door de koplopergemeenten. In 2015 werd het netwerk van koplopergemeenten hernoemd tot het netwerk Regenbooggemeenten, dat bestaat uit ruim 100 (Rijksge subsidieerde en niet gesubsidieerde) regenbooggemeenten en steden in Nederland. De Gemeente Maastricht werkt al meer dan 10 jaar actief samen met COC Limburg, de provinciale lhbti+ belangenvereniging in Limburg. Deze geeft invulling en uitvoering aan beleidsdoelstellingen ter bevordering van de leefwereld van de lhbti+ gemeenschap.

Hoe gaan we nu verder?

De lokale aanpak Maastricht Regenboogstad bouwt de komende jaren door op de landelijke ambities. Deze ambities - het verhogen van bewustwording en sociale acceptatie, het vergroten van een veiligheidsgevoel en het aanpakken van discriminatie en intimidatie – worden lokaal met bestaande en nieuwe samenwerkingspartners tot uitvoer gebracht.

Voor het realiseren van de lokale aanpak staat de Gemeente Maastricht niet alleen aan de lat. Een vaste samenwerkingspartner van de gemeente is COC Limburg, gevestigd in Maastricht. In de afgelopen jaren zijn er naast COC Limburg meerdere lokale lhbti+ initiatieven ontstaan, zoals Maastricht Pride, Queer Art Club en Um Pride, onderdeel van Diversity & Inclusivity – University Maastricht. Om de kracht vanuit de stad optimaal te benutten is het inzetten op lokale samenwerkingsverbanden tussen verschillende organisaties een belangrijke bouwsteen voor de komende jaren. Hiervoor is de intentie een lokaal netwerk te realiseren, waarin organisaties samen met de Gemeente Maastricht werken aan het behalen van gezamenlijke doelen.

Wat is de rol van de gemeente?

De aanpak staat natuurlijk niet op zichzelf en kan niet enkel afhankelijk zijn van uitvoerende partners in de stad. Ook binnen de Gemeente Maastricht moeten de uitgangspunten van de lokale aanpak breed worden ingebed. Naast een inbedding bij sociaal, zorg en welzijn, is dit ook nodig bij o.a. veiligheid, onderwijs, cultuur, sport en communicatie. Een duurzame verandering in de samenleving leg je niet zomaar op, maar moet van binnenuit komen. Hierin speelt de Gemeente Maastricht een belangrijke rol, namelijk door het goede voorbeeld te geven. Met de sociale visie 2040 en het coalitieakkoord streven we als stad naar een samenleving waarin iedereen mee kan doen en zich veilig voelt. Dit is een opdracht voor iedere beleidsafdeling en iedere collega. Bij ieder plan en beleid dat we maken, is het van belang dat we kijken naar de diversiteit in de stad. Een eerste stap hierin is genomen met het ondertekenen van het Charter Diversiteit in 2019. Hiermee is de gemeente toegetreden tot het netwerk van bedrijven en organisaties die streven naar meer diversiteit op de werkvloer. Met de continuering van Maastricht



Gemeente Maastricht

Regenboogstad is het een taak van de gemeente om zich te blijven door ontwikkelen. Werken aan een inclusieve stad is niet de taak van één enkel domein binnen de gemeente, maar van ons allen.

Naast het zijn van een lokale partner voor lhbt+ organisaties en initiatieven, is Maastricht ook onderdeel van een provinciale overlegtafel. Sinds 2017 wordt er door de Limburgse Regenboogsteden en de Provincie Limburg periodiek overleg gehouden m.b.t. het Regenboogprogramma en het lhbt+ emancipatiebeleid. Deze samenwerking wordt begeleid door Movisie. Dit overleg biedt mogelijkheden om (lokale en regionale) bestaande en nieuwe initiatieven te versterken en aan te jagen.



Aanpak Maastricht Regenboogstad

Regenboogalliantie

Een stad waar lhbti+ personen zich gezien en gehoord voelen, in vrijheid zichzelf kunnen zijn en houden van wie zij willen, is een doel dat samen met en door de stad gerealiseerd moet worden. Om dit maatschappelijk doel te bereiken moeten we inzetten op de kracht van de gemeenschap. Onze stad verandert en daarmee ook de behoefte van de lhbti+ gemeenschap. Samen met gevestigde partijen, zoals een COC Limburg, Adv Limburg als ook jongeren- en ouderenorganisaties en wijlzijnsinstellingen. Zijn er ook meerdere lokale lhbti+ initiatieven ontstaan; Maastricht Pride, Queer Art Club en UM Pride. Deze partijen zijn de connectie naar de samenleving. Zij zitten dicht op de ontwikkelingen en behoeften van de gemeenschap. Gezamenlijk wordt er gewerkt aan het vormen van een alliantie die, die zich op de eerste plaats richt op het in kaart brengen van knelpunten en problematiek waar de lhbti+ inwoners van de stad. In lijn met de landelijke ambities op lhbti+ emancipatie worden er speerpunten en doelstellingen geformuleerd. De Gemeente Maastricht heeft de rol van een procesgerichte regisseur en zorgt dat de partijen in de Regenboogalliantie de trekkers zijn van de speerpunten en doelstellingen.

Een Regenboog-agenda

De Regenboog-agenda is van ons allemaal. Samen met de alliantie is de Gemeente Maastricht verantwoordelijk voor de invulling en uitvoering van de agenda. In samenwerking met de regenboog-alliantie werken we aan de concretisering van de ambities die een plek krijgen in de regenboog-agenda 2023-2026, zoals; het verzorgen van voorlichting, geven workshops mb.t. diversiteit en inclusie en activiteiten voor lhbti+ inwoners, variërend van sociale-, culturele- en zichtbaarheidsactiviteiten. In overeenstemming met de alliantie wordt gekeken en gewerkt aan actielijnen en speerpunten die van belang zijn voor de lhbti+ gemeenschap in Maastricht. Hierbij is het mogelijk de speerpunten die de Gemeente Maastricht in de afgelopen 15 jaar heeft gehanteerd te gebruiken als startpunt. Afgestemd met COC Limburg is er jaarlijkse ingezet op jongeren & onderwijs, ouderen, lhbti's met een migratie achtergrond, communicatie en zichtbaarheid.

Door een combinatie van ontwikkelingen in de stad, worden bestaande doelen uitgebreid met nieuwe doelen en speerpunten, bijvoorbeeld; veiligheid, zichtbaarheid en educatie. Deze doelen en speerpunten worden in gezamenlijkheid met de Regenboogalliantie geprioriteerd en opgenomen in een tijdspad, voor de Regenboog-agenda 2023-2026. Deze Regenboog-agenda is van ons allemaal en wordt dan ook gedeeld met de stad en diens inwoners. Op deze manier is het mogelijk voor meerdere organisaties en verenigingen ook tijdens de uitvoeringsperiode een bijdrage te leveren en/of onderdeel te worden van de Regenboog-alliantie.

Uitvoering periode 2023-2026

Op het moment is COC Limburg de enige partij die de Regenbooggelden ontvangt. In de komende jaren wordt er een transitie ingezet waarbij de samenwerking van meerdere partijen in de Regenboog alliantie centraal staat. Op het moment zijn er al meerdere partijen actief op gebied van inclusie & diversiteit en de lhbti+ gemeenschap, sommige zijn al verbonden in verschillende samenwerkingen, andere nog niet. In 2023 wordt gewerkt aan het versterken en vergroten van de samenwerkingen. De Gemeente Maastricht verzorgt daarbij de rol van procesgerichte regisseur. De alliantie geeft uitvoer aan de gezamenlijke ambities voor Maastricht en zijn hierbij de trekkers van de Regenboog-agenda. De alliantie staat de komende jaren aan de lat voor de invulling van de actielijnen en speerpunten die de Regenboog-agenda vormen. Iedere partij in de alliantie een actieve rol en speelt in op veranderingen en ontwikkelingen in de



Gemeente Maastricht

stad. In de looptijd van 2023-2026 wordt ingezet op een continue van evaluatie en doorontwikkeling op de actielijnen en speerpunten. Dit maakt het mogelijk om activiteiten en projecten bij te sturen als blijkt dat behoeften en ontwikkelingen in de lhbti+ gemeenschap veranderen. Ook geeft het de mogelijkheid voor nieuwe samenwerkingspartners toe te treden tot de Regenboogalliantie en diens expertise toe te voegen aan de uitvoering.

Tijdens de uitvoeringsperiode werken we in Maastricht aan het creëren van een 'eigen Best Practice'. De partijen in de Regenboogalliantie ontwikkelen, door activiteiten en project te evalueren, een vaste basis die passend en werkbaar is voor Maastricht. Een basis die inzet op de gemeenschappelijke ambities ter bevordering van de leefwereld van de lhbti+ gemeenschap.

Financieel overzicht

Door het ministerie Onderwijs Cultuur en Welzijn (OCW) wordt voor iedere gemeente die onderdeel is van het netwerk €20.000,- vergeven, de G4 in Nederland ontvangen €50.000,-. Deze gelden zijn bedoeld om de landelijke ambities te vertalen naar lokale ambities en een aanpak die hieraan werkt. De Gemeente Maastricht verleend de Regenbooggelden in de vorm van subsidie. Er is geen btw verschuldigd t.a.v. de verleende of te verlenen subsidies.

De Gemeente Maastricht zet in op lokale initiatieven en projecten die voortkomen uit de samenwerking in de Regenboogalliantie. Daarin wordt het volledige budget van €20.000,- beschikbaar gesteld. De verdeling van het budget wordt ingezet volgens een jaarlijks plan. Dit plan wordt voornamelijk door COC Limburg ingediend. Er wordt gestimuleerd om met de regenboogalliantie een gezamenlijk plan met bijbehorende begroting in te dienen de komende jaren, waarbij minimaal €5000,- ingezet wordt voor projecten voortkomend uit de samenwerking van de Regenboogalliantie.

De inzet van de Gemeente Maastricht wordt bekleed door een beleidsmedewerker voor 0,3 fte.